

Original contributions to the public debate on the rural development policy after 2013 (in Danish)

Bidrag fra Kirsten Birke Lund på vegne af Lokale Aktionsgrupper

Input til EU's fremtidige Landdistriktspolitik.

Input er listed i forhold til hovedspørgsmålene A, B og C stillet af Fødevarerministeriet.

- A. Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?
- B. Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?
- C. Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?

Med venlig hilsen

Kirsten Birke Lund.

På vegne af de Lokale Aktions Grupper

- A. Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?

I. I lyset af fremtidens udfordringer for landbruget og landdistrikterne, hvad skal formålene så være med landdistriktspolitikken efter 2013?

Formålet med landdistriktspolitikken skal være at sikre en bæredygtig fælles fremtid for jordbrug og landdistrikter.

En kombination af arealet og beboerne i landdistrikterne – altså en afdækning og integrering af de tilstedeværende ressourcer både i forhold til areal og beboere, dvs. både i forhold til erhvervsmuligheder, natur og levevilkår.

Formålet med landdistriktspolitikken skal således være at definere rammerne så de eksisterende ressourcer udnyttes optimalt, hvormed politikken skal søge at sikre lige levevilkår i landdistrikterne og resten af landet.

II. Hvor stor en rolle skal landdistriktspolitikken spille i fremtiden for at kunne bidrage til de ønskede formål?

Landdistriktspolitikken skal spille en større og tydeligere rolle gennem en koordinering af og med de øvrige politikker, der har indflydelse på forholdene i landdistrikterne. Alle lovforslag bør konsekvensbehandles for at afklare hvilke virkninger de har i forhold til landdistrikterne /yderområderne – herunder bl.a. prioriteringer af videregående uddannelser og infrastruktur. Landdistriktspolitikken bør være mere visionær mht. at være forebyggende, således der kan iværksættes tiltag for at bevare de levende og dynamiske landdistrikter, både i forhold til erhverv, natur og levevilkår.

- B. Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?

I. Hvordan kan tilskudsordningerne gøres mere målrettede for at sikre større effekter og på den måde opnå de ønskede mål?

For at gøre tilskudsordninger mere målrettede og sikre størst mulig effekt er det vigtigt, at man som udgangspunkt klart definerer de mål og effekter man ønsker i forsøget på, at støtte udviklingen og sikre levende og dynamiske landdistrikter. Kun ved at målet og herunder effekterne er klart og tydeligt defineret kan potentielle deltagere forholde sig til, hvordan de bedst agerer for at nå målene. Det er vigtigt, at man ikke kun tænker kvantitativt, men også inddrager kvalitative værdier og udviklings processer i den måde man målretter og i den

måde man opgør og analyserer effekter på. Netop det at genskabe synergi og opnå synergieffekter er en forudsætning for at sikre levende og dynamiske landdistrikter.

II. I lyset af de hidtidige erfaringer er de eksisterende tilskudsordninger så passende for at imødekomme formålene med landdistriktspolitikken?

Arbejdspladser:

Jordbrugserhvervene kan ikke alene sikre arbejdspladser i landdistrikterne. LAG'erne har mulighed for at støtte i forbindelse med etablering af arbejdspladser, men kun med max 5 % af midlerne i det samlede program, og stort set kun i LAG'er, der er etableret i land- og yderkommuner. For at imødekomme Programmets mål mht. skabelse og sikring af arbejdspladser er der behov for yderligere ordninger, der støtter andre erhvervsinitiativer i landdistrikterne.

Her kunne det være en mulighed at dedikere tilskudsordninger til omstilling til alternativer til jordbrugserhverv, ligesom kompetenceudvikling f.eks. til iværksættere kunne få stor effekt.

Natur og Miljø:

Der skal fokuseres på at tilskudsordningerne rammer bredere. De enkelte støtteordningerne skal enten opstille specifikke krav eller projekterne skal prioriteres på en måde, så projekter med bredt lokalt ejerskab tilgodeses.

Levevilkår:

Det vil være ønskeligt for mange landdistriktsområder, at der igen blev åbnet for den centrale kultur-støtteordning, og meget gerne til både finkultur og den bredere og folkelige kultur.

Landdistrikter er afhængige af at kunne bevare og styrke deres kulturprofil, hvilket vil være stærkt medvirkende til sikring af livskvaliteten i landdistrikterne.

III. Hvilken rolle skal de lokale aktionsgrupper og LEADER-metoden spille i fremtiden?

De lokale Aktionsgrupper skal fortsat arbejde for at sikre både beskæftigelse og attraktive levevilkår. Herunder skal de til stadighed søge at engagere beboerne i arbejdet, både mht. en eventuel opdatering af LAG'ens strategi og i forhold til kendskab og synlighed af de muligheder der gives gennem Landdistriktsprogrammet.

LAG'erne skal fortsat have fokus på, at LEADER-metoden skal være en integreret del i de projekter LAG'erne støtter.

Derudover skal LEADER-metoden søges implementeres i større dele af

Landdistriktsprogrammet – metoden er med til at sikre en bedre udnyttelse af programmet gennem afdækning af ressourcer, sikring af sammenhæng, ejerskab og dermed bæredygtighed. Hyppigere brug af LEADER-metoden vil forhåbentlig føre til at metodens værdier bliver synlige for andre offentlige institutioner, herunder andre ministerier såvel som kommuner. Derigennem vil det være muligt for at få bedre kontakt med borgere og brugere, og få reel borgerinddragelse gennem bottom-up processer frem for vanlig top-down procedurer.

IV. Hvordan kan vi forbedre metoderne til at evaluere landdistriktspolitikens effekter uden samtidig at lægge en alt for stor byrde på tilskudsmodtagernes skuldre?

(Hænger sammen med BI)

En stor del af Landdistriktsprogrammet er rettet mod kvalitative mål – og effekten heraf kan følgelig være vanskelig at måle kvantitativt. Der er derfor brug for at der arbejdes på en redefinition af de ønskede effekter, og det igen vil kræve andre målemetoder, end der benyttes i dag, herunder bløde værdier som f.eks. processer, demokrati og medejerskab.

C. Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?

I. Hvordan kan landdistriktspolitikken administreres bedre?

LAG'erne benytter i det nuværende program – ligesom under de forudgående LEADER-programmer – en ordning, hvor de har koordinatore, der skal vejlede og støtte potentielle programdeltagere og i det hele taget oplyse om Programmets muligheder. Det virker fint for LAG'-ernes indsatsområde, men da det er begrænset her til, er det altså kun relevant for de knap 10 % af programmet, som LAG'erne råder over.

Administrationsmæssigt ligger de største opgaver hos Direktoratet og Netværkscenteret, som via hjemmeside og direkte vejledning, rådgiver mht. både LAG-indsatser og de øvrige indsatsområder.

Man kunne forestille sig en yderligere vejledning, som kunne både lette og forbedre administrationen:

Den største del af programmet er målrettet mod lodsejere – til forskellige formål, men altså koblet op på ejendoms- eller brugsret til arealer. Rådgivningen vedrørende den største del af programmet vil altså derfor søges i enten landbrugs- eller skovorganisationer.

For at sikre den ønskede helhedsløsning i forhold til landdistrikterne kunne man forestille sig, at disse organisationer kunne søge delvis kompensation til ansættelse af

Landdistriktskoordinatorer, der fagligt går ud over hvad organisationerne ellers dækker.

Kompensationen skal være afhængig af at ansættelsen baseres på indgåede partnerskaber mellem organisationerne og andre interessenter – f.eks. miljøorganisationer, kommunen eller erhvervsorganisationer, og man kunne f.eks. hente inspiration fra naturvejleder-ordningerne, hvor undervisning af vejlederne indgår som en del af aftalen, hvorved koordinatorernes faglighed sikres, så han har kompetencer indenfor landdistriktsudvikling og ikke kun landbrugs- eller skovbrugsudvikling.

Det kan sammenlignes med da landbrugskonsulenternes løn var en del af EU-støtten.

Hovedformålet var den gang at vidensformidle – om dyrkning, gødsning, avl etc.. Nu skal der igen formidles viden – denne gang ikke så meget om specifikke tekniske løsninger - mere om processer, samarbejde, helheder - altså om hvordan vi skaber fælles langsigtede bæredygtige løsninger.

II. Hvordan kan landdistriktspolitikken koordineres bedre med andre fonde og politikker for at sikre en sammenhængende indsats i landdistrikterne?

En sådan sammenhængende indsats kan sikres af landdistriktskoordinatorer, der arbejder på basis af etablerede partnerskaber, og således netop arbejder for en koordination af helheden frem for den enkelte sektor. Det vil være endnu en fordel ved at landdistriktskoordinatorerne er "i marken" og ikke kun i direktoratet, idet det er vigtigt, at den sammenhængende indsats bliver både synlig og mærkbar i lokalområdet og ikke blot forekommer som en intention på centralt niveau. I marken vil det være muligt at afdække og opdyrke nye konstellationer af samarbejder og partnerskaber, det vil være muligt at inddrage værdier, der er derude, men som ikke nødvendigvis vil være synlige, dersom koordineringen foregår fra centralt hold. Der skal tages udgangspunkt i stedet, og kun ved at være dér, vil det være muligt, at se hvilke muligheder der er for koordinering af kræfter og hvilke nye spændende konstellationer, der kunne etableres.

III. Hvordan sikres enkle regler og udførelse af landdistriktspolitikken uden at gå på kompromis med formålene og en forsvarlig forvaltning af offentlige tilskudsmidler?

Der er desværre ingen umiddelbare lette løsninger, når det drejer sig om at sikre en forsvarlig forvaltning af de offentlige tilskudsmidler. Det endelig ansvar ligger hos Direktoratet, og de er derfor også nødt til at påse, at de løfter det ansvar.

Direktoratet modtager tilbagemeldinger om ordninger som enten er utilsigtet bureaukratiske eller på anden måde opfattes bremsende, og Direktoratet skal fortsætte deres bestræbelser på at lette bureaukratiet i det omfang, det findes forsvarligt.

Ved at Landdistriktskoordinatorerne kan flytte vejledningen ud til den enkelte bruger, vil der dels etableres en større forståelse for de enkelte krav, dels vil kontrol- og arbejdsmængden og dermed behandlingstiden i Direktoratet kunne nedsættes. Landdistriktskoordinatorerne skal derfor løbende uddannes og opkvalificeres så de er bedst muligt rustet til at rådgive om både formål, effekter, ansøgninger og afrapporteringer.

Bidrag fra Kommunernes Landsforening

KL's hørings svar til debat om EU's fremtidige landdistrikts politik efter 2013

EU Kommissionen har igangsat en offentlig debat om EU's landdistrikts politik efter 2013. KL vil gerne takke for muligheden for at komme med input til fremtidens landdistrikts politik og vil meget gerne bidrage til debatten. Vi havde dog gerne set en noget længere høringsfrist. KL har desværre ikke haft mulighed for at svare inden den fastsatte frist, men vi håber, at vores hørings svar alligevel kan nå at komme med i debatten. Landdistrikts politikken er en forholdsvis kompleks sag. I EU og i kommunerne dækker den over flere sektorer, og en høring som denne forudsætter således en del dialog og koordinering. Det har således desværre kun været muligt i meget begrænset omfang inden for den definerede tidsramme. Desuden har det desværre ikke været muligt at involvere det politiske niveau.

Vi har taget udgangspunkt i de spørgsmål, der stilles i oplægget til debatten. KL's primære fokus er: Hvordan kan administrationen af landdistrikts politikken forbedres? Og hvad skal formålene være med fremtidens landdistrikts politik? Endelig gås der til sidst i hørings svaret særligt i dybden med natur- og miljøområdet, da der her er en række opgaver, hvis løsning og finansiering, KL i øjeblikket er meget optaget af.

Hvordan kan administrationen af landdistrikts politikken forbedres?

Et af hovedformålene med landdistrikts politikken efter 2013 bør fortsat være at sikre attraktive levevilkår i landdistrikterne. Det gælder om at danne grobund for de bedst mulige udviklingsvilkår ift. bosætning, erhverv og turisme osv.

Et "samlet kommunalt velfærdsindeks" fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (omtalt i Ugebrevet A4 den 3. maj 2010) afslører, at de store forskelle imellem udkantsområderne og vækstcenterne i Danmark ikke blot er et spørgsmål om indkomstforskelle. Også når der måles på uddannelsesniveau, beskæftigelses-

omfang, demografi og sundhedstilstand, klarer udkants Danmark sig markant dårligere end resten af Danmark. Og selvom der er mange nuancer og få entydige tendenser og dermed ringe mulighed for at generalisere, så er det desværre samlet set ikke en udvikling, der ser ud til at vende lige rundt om hjørnet.

Udviklingen i Danmark bliver således mere og mere skæv, selvom udlignings-ordningen gør sit til at trække i den modsatte retning. Denne skævvridning betyder stigende udfordringer for de danske landdistrikter. Mange kommuner står over for en stor opgave i de kommende år, og det er nødvendigt at udnytte alle tilgængelige ressourcer, trække på alle de lokale kræfter og tænke kreativt. Men kommunerne og de lokale ildsjæle kan ikke gøre det alene. Det er dem, der er tættest på de lokale problemer og måske også deres løsning. Men der er fortsat et stort behov for hele den vifte af muligheder, som landdistrikts politikken stiller til rådighed. KL lægger derfor vægt på, at landdistrikts politikken fortsætter i det samme spor som nu.

Hvordan kan administrationen af landdistrikts politikken forbedres?

KL vil opfordre til, at der i tilrettelæggelsen af eventuelt nye programmer er stor opmærksomhed omkring at bevare en vis fleksibilitet, således at de passer til de lokale forhold og ønsker. Desuden bør der fortsat være rum for lokale initiativer, da det netop er hos lokale ildsjæle, at en stor del af landdistrikternes drivkraft skal findes.

KL ser gerne, at den nuværende arbejdsdeling imellem LAG'er og kommuner bibeholdes. Det er centralt, at kommunerne er repræsenteret i LAG'erne, og at de lokale udviklingsplaner ikke strider imod kommunernes planer. Dette samspil er afgørende for at sikre den nødvendige sammenhæng imellem LAG'erne og kommunernes initiativer og skabe de mest optimale muligheder for synergi. I flere kommuner har det, særligt i den indledende fase, været oplevelsen, at nogle LAG-koordinatorer ikke til fulde havde de nødvendige kompetencer til at bestride deres rolle. Det er ikke i sig selv overraskende, for det er et job med mange facetter. KL vil derfor foreslå, at der fremover bliver tilbudt en form for uddannelse af nye LAG-koordinatorer, og at der lægges vægt på fx fundraising, dialogen

med kommunen samt opbygning af netværk imellem LAG-koordinatorer.

Endelig finder KL det afgørende, at der også fremover er fokus på at sikre den nødvendige dialog og styrke samarbejdet imellem de mange implicerede par-ter. Det gælder både koordineringen imellem de forskellige ministerier men også dialogen med de involverede interesseorganisationer mm. Et oplagt sted for en del af denne dialog er Udvalget for det levende land. KL vil gerne op-fordre til, at dette udvalg kommer til at spille en endnu mere afgørende rolle og bliver inddraget mere aktivt i den næste programperiode.

Vand- og naturopgaver

Den EU-bestemte vand- og naturindsats ligger i naturlig forlængelse af landdistriktsprogrammet, hvorfor regeringen i det nuværende landdistriktsprogram da også har valgt at finansiere størstedelen af indsatsen over programmet. I et samfundsøkonomisk perspektiv er det også hensigtsmæssigt at finansiere så store dele af indsatsen over programmet som muligt.

KL foreslår, at nye støtteordninger udvikles, så de i praksis kan medvirke til målopfyldelse af planerne. Det gælder både satsernes størrelse som samspillet med den kommunale styring af indsatsen.

Natura 2000-indsatsen

For Natura 2000-indsatsen i perioden 2011-2015 er finansieringspræmisserne ifølge Grøn Vækst:

At en væsentlig del skal finansieres over landdistriktsprogrammet

At opgaver svarende til minimum 300 mio. kr. men formentlig op til 500 mio. kr., skal finansieres ved omprioritering af naturopgaver i kommunerne.

For adskillige kommuner vil de tilhørende udgifter langt overstige de midler, som de ved strukturreformen samlet fik til at løse naturopgaverne. Dermed vil såvel kommunernes naturforvaltning som deres lovpligtige myndighedsarbejde på naturområdet komme under et voldsomt pres. KL har tidligere – og vil fort-sat – foreslå at finansiere hele Natura 2000-indsatsen over landdistriktsprogrammet.

KL foreslår, at der også for Natura 2000-indsatsen – i lighed med vådområde-indsatsen - gælder at såvel lodsejerkompensation, anlægsudgifter, ejendoms-mæssige forundersøgelser og projektstyring finansieres af landdistriktsprogrammet.

Lodsejerkompensation ved græsning

Såkalde §3-naturområder kan – i modsætning til arealer i omdrift – ikke både modtage støtte til græsning og støtte efter enkeltbetalingsordningen. Denne forskelsbehandling er uhensigtsmæssig, både for lodsejere og mhp. at bevare og udvikle landets bedste §3-naturområder. Til og med fordi disse arealer ofte er mere omkostningstunge af pleje end omdriftsarealerne.

KL foreslår, at nye støtteordninger udvikles, så de også i praksis sikrer pleje af landets bedste §3-naturområder - og sikrer ligebehandling af forskellige arealer og lodsejere.

Bidrag fra Danske Regioner

Høringssvar til debat om EU's fremtidige landdistriktspolitik 2013+

EU Kommissionen har startet en offentlig debat om EU's landdistriktspolitik efter 2013. Den vil Danske Regioner gerne bidrage til på vegne af regionerne. I dette høringssvar gives der derfor konkrete bud på, hvad formålet med den kommende landdistriktspolitik skal være, hvordan landdistriktspolitikens instrumenter kan gøres mere effektive, og hvordan administrationen af landdistriktspolitikken kan forbedres.

A.I. Formålet med fremtidens landdistriktspolitik

Formålene skal være:

- At styrke udvikling af fremtidens landdistrikter med attraktive, alsidige muligheder for bosætning og erhverv.
 - At sætte fokus på fødevareresektoren bl.a. gennem fokus på kvalitet, økologi og mangfoldighed i fødevarerhvervene.
 - At sætte fokus på turisme og oplevelsesøkonomi, herunder erhvervsturisme, kombinationer af fødevareroplevelser, kultur, natur og andre oplevelser.
 - At sætte fokus på udvikling af produktions- og serviceerhverv i landdistrikterne.
 - At udnytte muligheder for produktion af grøn energi og udvikling af grønne teknologier til at styrke erhverv og bosætning i landdistrikterne.
- Formålene skal realiseres gennem:
- Udvikling i landbruget som også
 - Støtter og sikrer en ligelig udvikling i de enkelte regioner og i Europa
 - Styrker udvikling og omstilling i landbruget og landdistrikterne, bl.a. gennem tilstrækkelige/nødvendige redskaber og ved læring lande imellem.
- Udvikling i landdistrikterne gennem produktion af kvalitetsfødevarer / forædling af fødevarer, som understøtter:
- Primærerhvervets behov for at "gå nye veje". ikke mindst set i lyset af, at de europæiske lande presses af producenter på verdensmarkedet, der er billigere og som kvalitetsmæssigt nærmer sig.
- Mange virksomheder inden for primærsektoren står blandt andet derfor over for en række svære valg omkring omstrukturering.
- Satsning på proces- og produktionsmæssige effektiviseringer, men man kan også vælge at "gå andre veje" eksempelvis nicheproduktion indenfor områder som forbrugerne i stigende grad efterspørger som økologi, bæredygtighed, sporbarhed, produktion af egnsprodukter/terroir eller understøtte satsninger på nye ejer-, organisations- og samarbejdsformer.
 - Der er endvidere behov for at udnytte mulighederne i at kombinere fødevarer med andre fagområder eksempelvis turisme/oplevelsesøkonomi samt i forhold til etablering af netværk og samarbejder gennem hele værdikæden. Set i en dansk kontekst er der endvidere behov for at understøtte særligt de små virksomheders udviklingsmuligheder.
 - I forhold til turisme og oplevelsesøkonomi bør der primært satses på udviklingsprojekter, der er lokationsbestemte. Det er afgørende, at der i det kommende program er mulighed for at støtte projekter der, på baggrund af et område eller en egns kultur og historie, kan bidrage til turismen. Herunder også med kobling til og udnyttelse af fødevarer.
- Produktion af vedvarende energi / afprøvning af nye former for vedvarende energi.
 - Hjælp til omstilling af udviklingsmuligheder med de strukturelle udfordringer landbruget møder (og giver landdistrikterne) og derved de udfordringer områderne oplever i omstillingen fra industrisamfund til videnssamfund.
 - Kompetenceudvikling på alle niveauer.
 - Klynge /platformsudvikling.
 - Muliggørelse af et sæt af udviklingsredskaber rettet mod landdistrikternes virkelighed; - baserer sig på landbrugets reelle (erhvervs)

potentiale, men også mulighed for øvrig (erhvervs) udvikling.

A.II. Landdistriktsprogrammets plads inden for CAP'en og sammenhæng med øvrige EU politikker.

Landdistrikternes udfordringer udgør i stigende grad tværfaglige udfordringer, som i mindre og mindre grad kan løses af landbruget (alene). Landdistriktsprogrammet bør i stigende grad skabe en ramme for udvikling, som gør det muligt at udvide redskaberne til også at omfatte andre brancher end de primære erhverv, men også at styrke landdistrikternes muligheder gennem kompetenceudvikling, samarbejder, netværk og klynger samt andre veje til vidensgenerering. Dette taler for, at en langt større andel af landdistriktsprogrammet bør sigte mod den bredere erhvervsudvikling (ikke kun afgrænset til det primære erhverv) og en langt tættere sammenhæng mellem landdistriktsprogrammet og strukturfondene.

B. I. Større effektivitet i de politiske instrumenter

Landdistriktspolitikkenes instrumenter kan gøres mere effektive ved:

- I højere grad at forme landdistriktsprogrammet – og dets redskaber – efter de konkrete udfordringer landdistrikterne står overfor; lavt/lavere kompetenceniveau, færre serviceerhverv, forholdsmæssigt stor andel traditionelle erhverv, infrastruktur mm.
- At få en højere grad af sammenhæng og sammentænkning mellem landdistriktsprogrammet og strukturfondene.
- At anerkende behovet for nytænkning. Der er behov for afprøvning af muligheder gennem forprojekter og analyser.
- Eventuelt at udnytte landdistriktsprogrammets muligheder for virksomhedsstøtte til også at omfatte bredere erhvervsudvikling i landdistrikterne
- Endelig er det centralt at overveje hvordan landdistriktsprogrammet tilrettelægges, således at der skabes rum for både større strategiske og kvalificerede satsninger rettet mod en bredere erhvervsudvikling i landdistrikterne

B. II: Den eksisterende værktøjskasse samt LEADERs rolle

Foranstaltningerne retter sig overvejende mod det primære erhverv; en prioritering, som ikke synes at afspejle alle - eller rettere et proportionalt billede af de udfordringer de danske landdistrikter møder, og som ikke giver mulighed for at udvikle redskaber til landdistriktsudvikling uden for de primære erhverv. Foranstaltningerne under landdistriktsprogrammet giver delvist redskaberne til at imødegå de udfordringer, landdistrikterne står over for. LEADER er meget stærkt til at skabe lokal forankring. Det er et væsentligt element, som bør bibeholdes i et eller andet omfang. Administrationskravene til LEADER projekter bør tilrettelægges på en måde, som skaber størst fleksibilitet og mindst mulig administration med henblik på at sikre dette element. Samtidig bør landdistriktsprogrammet indeholde rammer og foranstaltninger, som gør det muligt at der iværksættes større relevante strategiske erhvervs- og udviklingsprojekter i landdistrikterne, også hvor disse omfatter andre områder end de primære erhverv.

Det ses som centralt for det kommende program, at der etableres støttemuligheder til større projekter, der udvikles og gennemføres i koordination eller samarbejde mellem en eller flere af de lokale indsats (de nuværende LAGér). Det kan eksempelvis være i forhold til information eller markedsføring af alle de enkeltstående turismeinitiativer, der er gennemført eller ønskes gennemført.

Det er endvidere vigtigt, at der er mulighed for støtteprocenter på over 50% og/eller at administrationsgrundlaget for eventuelle projekters medfinansiering bliver det kommende Landdistriktsprogram. Dette vil minimere kompleksiteten i det administrative arbejde og gøre det nemmere og hurtigere at få "sat pengene i spil".

Støtten til landdistriktsudvikling skal øges betydeligt ved at flytte flere midler fra søjle I til søjle II, så den samlede støtte til udvikling i landdistrikter bliver langt større end de nuværende ca. 10 % af den samlede støtte.

B. III: Evalueringsmetoder og indikatorer

Evalueringen af projekter kan eventuelt udnyttes fremadrettet som et udgangspunkt for metodeudvikling og læring om landdistriktsudvikling. Et sådant arbejde ville eventuelt kunne gennemføres som en indsats under landdistriktsprogrammet

C. I: Forbedring af håndtering af landdistriktspolitikken

Landdistriktsprogrammet vil kunne sikres en større sammenhæng med andre programmer og politikker gennem en mindre sektorbaseret management, eventuelt styrket af en tættere kobling mellem strukturfondene og landdistriktsprogrammet. Det kan gøres ved at landdistriktspolitikken målrettes Lissabon-målsætningerne eller konvergens-målene.

En større regional forankring kan styrke en helhedsorienteret implementering af landdistriktsprogrammet.

Med venlig hilsen

Danske Regioner

Dampfærgevej 22

2100 København Ø

T: 35 29 81 00

F: 35 29 83 00

E: regioner@regioner.dk

Bidrag fra Landbrug og Fødevarer

Input til debatten om fremtidens landdistriktspolitik

I forbindelse med EU-kommissionens debat om den fremtidige fælles landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitikken, inviterer Fødevareministeriet i Danmark alle til at komme med input til den fremtidige landdistriktspolitik.

Debatten er struktureret omkring tre hovedspørgsmål. Nedenstående er Landbrug & Fødevarers input til besvarelse af spørgsmålene.

Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?

EU's landdistriktspolitik er en del af den fælles landbrugspolitik. Formålet med landdistriktspolitikken skal derfor formuleres i tæt sammenhæng med den øvrige del af den fælles landbrugspolitik, dvs. søjle I.

Det bør overvejes om politikken skal ændre navn, og derved tydeliggøre, at det er en del af den fælles landbrugspolitik.

Landdistriktspolitikken skal bidrage til at løse de udfordringer, som landbruget og fødevareerhvervet står overfor. Et stærkt landbrugs- og fødevareerhverv er central for fortsat vækst og udvikling i landdistrikterne.

På den baggrund kan følgende formål formuleres. Landdistriktspolitikken skal:

- Sikre en fortsat konkurrencedygtig og innovativ landbrugs- og fødevareproduktion.
- Sikre, at jordbrugserhvervet kan klare de store udfordringer erhvervet står overfor i relation til natur, miljø og klima.
- Sikre, at erhvervet kan levere de offentlige goder samfundet efterspørger, men som ikke naturligt indgår i en moderne rentabel landbrugsdrift.
- Sikre en diversificering af produktionen, eks. økologisk produktion, nicheproduktion og naturpleje.

Med henblik på at opfylde ovennævnte formål, skal den fremtidige landdistriktsforordning overordnet indeholde instrumenter/virkemidler, som understøtter følgende:

- Udvikling og innovation
- Videnformidling, demonstration og kompetenceopbygning
- Gennemførelse/implementering eksempelvis i form af investeringsstøtte og arealtilskud

Virkemidlerne skal være rettet mod både primærsiden og forarbejdningssektoren. Mht. sidstnævnte bør store virksomheder også være omfattet af tilskudsmulighederne.

Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?

I forbindelse med implementeringen af politikken bør medlemslandene kunne implementere tilskudsordninger med flere typer virkemidler, hvis det findes relevant.

Nedenstående kommentarer vedr. de arealbaserede tilskud tager udgangspunkt i de ordninger, der eksisterer i det nuværende landdistriktsprogram. Kommentarerne er gældende uagtet, at nogle

ordninger som følge af omstrukturering flyttes til anden del af den fælles landbrugspolitik.

Arealbaserede tilskudsordninger (MVJ):

- De arealbaserede tilskudsordninger kan målrettes specifikke områder med særlige udfordringer. Det sker allerede i dag mht. Natura 2000 områderne. Ordningerne kan fremover målrettes i forhold til andre udfordringer, eks. opfyldelse af målene i vandplanerne, biodiversitetskonventionen m.v. Det er dog vigtigt, at der fortsat er plads til frivillige ordninger uden krav om beliggenhed i særlige områder.
- Det skal sikres, at forskellige regler og målsætninger inden for den fælles landbrugspolitik ikke modarbejder hinanden.
 - Eks. må regler vedr. den landbrugsmæssige stand af arealer ikke modarbejde formål i ordninger vedr. naturpleje/beskyttelse
- Naturpleje skal anerkendes som driftsgren
- Det er afgørende at tilskudssatserne reelt dækker udgifterne. Eks. ved beregning af tilskud til afgræsning, hvor bl.a. udgifter til klargøring af arealer skal indgå i satserne.
- Der bør indbygges et incitamentstilskud i udvalgte ordninger
- Der er behov for nye finansieringsmodeller, eks. når arealer tages permanent ud af drift. Der bør være mulighed for at udforme den bedst egnede finansieringsmodel til den konkrete ordning. Det er bl.a. behov for at anvende:
 - En skæv betalingsmodel, hvor kompensationen for et tiltag kan gives over en kortere årrække end den reelle periode tilsagnshaver har et indkomsttab
 - Salg af arealer til staten, der pålægger restriktioner, og efterfølgende sælger arealet, med forkøbsret for sælger.
 - Ved ufrivillige tiltag skal der kunne anvendes ekspropriation
- LFA begrebet bør revurderes.
 - Der er andre ulemper/hindringer for landbrugsproduktion, end dem der i dag indgår i LFA definitionen. Eks. områder underlagt særlige restriktioner grundet natur- og miljølovgivning.

Hvordan kan administrationen af landdistriktpolitikken forbedres?

- Kontrol af ordninger skal ske efter overordnede retningslinier under hensyntagen til naturens dynamik
- Forskellige regler og formål i den fælles landbrugspolitik må ikke modarbejde hinanden. Eks. er der i dag konflikt imellem regler vedr. plantedække og naturplejeordninger.
- Der skal kunne tilbydes langsigtede kontinuerte naturplejeaftaler
- Landdistriktpolitikken indgår naturligt som selvstændig del sammen med andre fonde og politikker i indsatsen med at øge vækst og udvikling i landdistrikter og udkantsområder. Der skal være en klar arbejdsdeling mht. hvilke udfordringer de respektive politikker skal bidrage til at løse.
- Landdistriktpolitikken skal forblive en del af den fælles landbrugspolitik, da det derved bedst sikres, at landbrugserhvervets og fødevareresektorens potentiale for fremme af landdistriktsudviklingen udnyttes.
- Der er behov for en forenkling af krydsoverensstemmelsesreglerne. De skal være enkle og gennemskuelige, da det har betydning for ansøgere villighed til at indgå i ordningerne

- Der er behov for fleksibilitet mht. at tilsagn kan strække sig over flere markblokke, uden at marken skal opdeles.

Bidrag fra Hjørring Kommune

Høringssvar til debatten om EU's landdistriktspolitik

Hermed fremsendes administrativt Hjørring Kommunes indlæg til debatten.

Nøgleordene er enkelhed og sammenhængen til de kommunale strategier for at sikre øget effekt. Vi står gerne til rådighed for uddybninger!

Tre spørgsmål er ramme for debatten om EU's landdistriktspolitik

Debatten om EU's landdistriktspolitik er struktureret ud fra hovedspørgsmålene A, B og C. Til hvert hovedspørgsmål er der foreslået en række underspørgsmål, som man kan lade sig inspirere af. Man kan vælge at kommentere alle spørgsmål eller dem man finder mest relevant.

A. Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?

I. I lyset af fremtidens udfordringer for landbruget og landdistrikterne, hvad skal formålene så være med landdistriktspolitikken efter 2013?

SV: Formålene med landdistriktspolitikken efter 2013 skal være at fremme projekter og initiativer, der medvirker til omstilling af lokalsamfund, hvor de primære erhverv ændrer funktion og størrelse. Der skal være fokus på perspektiver vedrørende bosætning og erhvervsudvikling/omstilling af erhvervsstrukturen både med hensyn til at understøtte projekter og initiativer, der skaber nyt og med hensyn til at afbøde for følger af omstruktureringer fx i form af at finde nye måder at anvende tiloversblevne bygninger.

Modsat kan naturpleje og relationer til den egentlige landbrugsstøtte med fordel holdes adskilt fra landdistriktspolitikken.

II. Hvor stor en rolle skal landdistriktspolitikken spille i fremtiden for at kunne bidrage til de ønskede formål?

SV: Ingen kommentarer

B. Hvordan kan landdistriktspolitikken instrumenter gøres mere effektive?

I. Hvordan kan tilskudsordningerne gøres mere målrettede for at sikre større effekter og på den måde opnå de ønskede mål?

SV: Arbejde for en tydeligere sammenhæng mellem regionale og kommunale strategier og

satsninger og projekter under landdistriktsprogrammet. For nuværende kan der gives støtte til en meget bred vifte af projekter gennem landdistriktsprogrammet, men det opleves desværre, at det til tider er svært at opretholde projekterne med en effektiv drift, fordi der ikke er tilstrækkelig sammenhæng til kommunale strategier. Kravet om additionalitet bør opretholdes for at sikre, at der er tale om projekter, der giver merværdi og ikke en erstatning af opgaver, der skal varetages indenfor den kommunale drift.

For at maksimere effekten kan det med fordel overvejes om der skal laves en tydeligere prioritering eller opdeling mellem erhvervsrettede projekter og projekter med fokus på livskvalitet. Argumentet her for er, at der gennem de lokale aktionsgrupper ofte er en overvægt af projekter, der er målrettet forskønnelse af pladser og torve i små byer, mens tværgående erhvervsrettede projekter ikke har den samme nære og lokale drivkraft, så incitamentet i forhold til de erhvervsrettede projekter bør styrkes, hvilket kunne ske gennem en mere markant opdeling af støttemidlerne.

II. I lyset af de hidtidige erfaringer er de eksisterende tilskudsordninger så passende for at imødekomme formålene med landdistriktspolitikken?

SV: Se ovenfor vedrørende bedre incitamentsstruktur eller tydeligere reservation af støttemidler til erhvervsrettede projekter.

III. Hvilken rolle skal de lokale aktionsgrupper og LEADER-metoden spille i fremtiden?

SV: De lokale aktionsgrupper fungerer løsrevet fra de lokale myndigheder, hvilket både kan have fordele og ulemper. Set i forhold til at skabe synergi i forhold til kommunale satsninger og fremme af strategiske arbejder kan det ses som en ulempe. Fordelen er modsat, at der kan igangsættes borgerdrevne projekter gennem en kortere administration hos aktionsgruppen. Det kan med fordel overvejes om effekterne kan øges gennem en tættere kobling til de kommunale satsninger uden at der gives køb på den lettere adgang, som aktionsgruppen er i nogle sammenhæng. Modsat kan en tættere kobling sikre en måske tungere, men også mere helhedsorienteret sagsbehandling af projekter.

Der bør fortsat arbejdes med en bred borgerinddragelse, men med opmærksomhed på, at der både er fordele og ulemper ved en konstruktion med foreningsbestyrelse, der fungerer løsrevet fra en kommunal dagligdag, hvor landdistriktspolitik i langt de fleste kommuner alligevel er prioriteret. Der arbejdes i mange kommuner med landsbyråd og lignende konstruktioner, der fint kunne afløse aktionsgrupperne. Kravene til en bred sammensætning kan med fordel videreføres.

Det er væsentligt, at der sikres økonomi til drift af aktionsgrupperne (koordinatorer mv.), men om det er selvstændige enheder, koblet sammen med andre juridiske enheder eller oprettet i sammenhæng med de kommunale organisationer er ikke afgørende, så længe det sikres, at der leveres et fastsat timetal til servicering og rådgivning under landdistriktsprogrammet.

Det afgørende vil være en vægtning af om effekterne kan øges ved at fremme en organisationsform frem for en anden og om der kan opbygges en enklere og mere helhedsorienteret behandling af

ansøgninger.

IV. Hvordan kan vi forbedre metoderne til at evaluere landdistriktpolitikens effekter uden samtidig at lægge en alt for stor byrde på tilskudsmodtagernes skuldre?

SV: De nuværende evalueringsmetoderne er ikke alment kendte og derfor svære at kommentere. Aktionsgrupperne, landsbyråd eller lignede organer kunne eventuelt lave en redegørelse for effekter ca. hvert andet år for dermed at følge op på afsluttede projekter.

C. Hvordan kan administrationen af landdistriktpolitikken forbedres?

SV: Oprettelsen af aktionsgrupperne under det nuværende landdistriktsprogram forekom at være meget omstændelig med informationsmøder, foreningsstiftelse mv.

En mere enstrenget tilgang til landdistriktpolitik hos både stat og kommuner vil være ønskelig.

Eksempelvis forekommer forholdet mellem Landdistriktsprogrammet og Landdistriktpuljen forvirrende og usammenhængende.

Et enstrenget statsligt system efterfulgt af tydeligere sammenhæng mellem de udviklingsstrategier, der udformes hos aktionsgrupperne og de kommunale landdistriktpolitikker.

Med venlig hilsen

Bettina Hedeby

Bettina Hedeby Madsen
Projektkoordinator

Plan & Udvikling
Hjørring Kommune
Nørregade 2
9800 Hjørring

tlf. 72 33 32 30
tlf. 72 33 32 32 (direkte)
tlf. 41 22 32 32 (mobil)

Bidrag fra Plantning og Landskab, Landsforeningen

Ministeriet for Fødevarer
Landbrug og Fiskeri
Netværkscentret

Vedr.: EU's landdistriktpolitik.

A. Hvad skal formålene være med fremtidens Landdistriktpolitik

I. Den nuværende formulering i Lovens § 1 er udmærket. Den kan/bør kunne fortolkes meget bredt. F.eks. burde "bottom up" initiativer og indsatser for bedre infrastruktur, (f.eks. cykelstier) kunne høre hjemme enten i søjle 1 eller 3.

B. Hvordan kan landdistriktpolitikens instrumenter gøres mere målrettede for at sikre større effekter og på den måde opnå de ønskede mål?

I. Ordningernes formål skal formuleres meget klart, hvorefter øvrige "detail-regler" skal minimeres. Det vil give borgerne i landdistrikterne bedre muligheder for aktivt (*)"at tage ansvar for at forbedre egne levevilkår" og forstå/formulere ordningernes formål ud fra lokale forudsætninger. Det er en betingelse for (*)"at realisere det lokale potentiale". (* citat fra bemærkninger til lovforslaget for nuværende lov). Lodsejeres initiativer/ønsker om opfyldelse af gode formål om forbedring af natur og miljø må aldrig blive bremset/forhindret af tvivl om initiativernes indflydelse på lodsejernes arealtilskud, harmonikrav, krydsoverensstemmelsesbestemmelser m.m.m., hvilket ofte er tilfældet i dag.

Ordningernes formål skal i højere grad være prioriterede. Er en ordnings formål f.eks. først og fremmest "natur og miljø" eller "styrkelse af lokalsamfundets sammenhængskraft"? Formålet (-ene) kan godt være flere, men er det f.eks. vigtigst i prioriteringen, om et projekt får afgræsset 10 ha hos 1 lodsejer eller at der oprettes en ko-græsserlaug i landsbyen og der afgræsses 2 ha?

IV. Både midtvejs- og slutevalueringen af 2000-2006 programmet blev af Plantning & Landskab oplevet som meget positivt og ikke spor byrdefuldt. Der blev bl.a. lagt meget vægt på, hvorledes ordningen og gennemførelsen blev oplevet af brugerne. Det var positivt, - der skal lægges meget vægt på, at brugernes/de lokale ønsker og mål er udgangspunktet. Det var imidlertid "byrdefuldt" at se, at evalueringsrapporternes anbefalinger kun i meget ringe grad kunne aflæses i den nye ordnings "set up".

C. Hvordan kan administrationen af landdistriktpolitikken forbedres?

I. Administrationen - både den nationale og EU - skal i højere grad lære, at "projektmagerne" er medspillere og ikke en modpart. Kontrol er godt, men tillid er bedre. En i starten af projekterne ligeværdig dialog "køkkenbordsnak" mellem embedsværk og projektmager(e) om ordningens formål og de "lokale" ønsker gør alle klogere og øger den gensidige forståelse.

Ildsjælene skal have en stor del ansvar og kompetence, - eller slukkes ilden.

Myndighederne skal acceptere, at "mellefinansiering" er et stort problem for de fleste projekter, - det at alle udgifter skal betales inden tilskud kan udbetales. Det kunne løses ved at acceptere, at blot arbejdet er udført og den ikke tilskudsberettigede del er betalt er grundlag for tilskudsudbetaling.

Bidrag fra Landdistrikternes Fællesråd

Fremtidens landdistriktpolitik

A. Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktpolitik?

I. I lyset af fremtidens udfordringer for landbruget og landdistrikterne, hvad skal formålene så være med landdistriktpolitikken efter 2013?

I lyset af fremtidens udfordringer for landbruget og landdistrikterne, så bør ét af formålene fortsat at styrke udviklingen af aktiviteter såvel indenfor de eksisterende landbrug – men ligeledes ifm. aktiviteter, hvor eksisterende landbrug ønsker at igangsætte nye aktiviteter.

Derudover er det vigtigt at et af formålene også er fortsat at skabe attraktive levevilkår i landdistrikterne

Udover de formål, som findes i den nuværende landdistriktspolitik, foreslår vi at der ifm. den erhvervsmæssige udvikling også baseres på de tre områder, som er indikeret i EU's strategi "Europa 2020":

- Intelligent vækst: udvikling af en økonomi baseret på viden og innovation.
- Bæredygtig vækst: fremme af en mere ressourceeffektiv, grønnere og mere konkurrencedygtig økonomi.
- Inklusiv vækst: fremme af en økonomi med høj beskæftigelse, der sikrer social og geografisk samhørighed.

Formålene med landdistriktspolitikken bør ligeledes være at styrke udviklingen i de mindre lokalsamfund med < 3.000 indbyggere – således at der fortsat kan skabes erhverv og attraktive levevilkår.

Byer > 3.000 indbyggere får ofte stor bevågenhed i kommunernes regi. En vigtig faktor, som vil skabe mindre debat i forhold til det fremtidige arbejde indenfor landdistriktsudvikling.

II. Hvor stor en rolle skal landdistriktspolitikken spille i fremtiden for at kunne bidrage til de ønskede formål?

Landdistriktspolitikken er selvfølgelig betydelig for at kunne bidrage til de ønskede formål. Der bør dog være en del elastik i politikken, idet det er vigtigt at huske at det er ressourcepersoner i de enkelte geografiske områder, som ved 'hvor skoen trykker' i forhold til den fremtidige udvikling i netop deres område. Det er i den sammenhæng vigtigt at lade de lokale initiativer få stor betydning i forhold til udmøntningen af landdistriktspolitikken.

B. Hvordan kan landdistriktspolitikken instrumenter gøres mere effektive?

I. Hvordan kan tilskudsordningerne gøres mere målrettede for at sikre større effekter og på den måde opnå de ønskede mål?

Tilskudsordningerne i sig selv kan ikke gøres mere målrettede end de er ift. materialet. Hvis der tales om ordningen "Nye arbejdspladser og attraktive levevilkår", så er det vigtigt at bestyrelsesmedlemmerne i de enkelte lokale aktionsgrupper i forbindelse med at de går ind i arbejdet i de lokale aktionsgrupper, sætter sig grundigt ind i hvad arbejdet i bestyrelsen går ud på.

I forbindelse med tilskudsordningerne, så kan de gøres mere målrettede på den måde at de nødvendige instrumenter er udarbejdet inden ordningerne bliver igangsat og det gerne i samarbejde med aktører (evt. LAG koordinatore ifm. de ordninger, som hører under dette område).

Eksempelvis, så er ansøgningskema og slutrapport ifm. ordningen "Nye arbejdspladser og attraktive levevilkår" nu blevet rettet til således at der er en synergi mellem de to dokumenter.

II. I lyset af de hidtidige erfaringer er de eksisterende tilskudsordninger så passende for at imødekomme formålene med landdistriktspolitikken?

De eksisterende tilskudsordninger er meget passende for at imødekomme formålene med landdistriktspolitikken. I forbindelse med Kulturaktiviteter – kunne det være ønskeligt at der blev lavet en speciel pulje – gerne under de lokale aktionsgrupper, som kan bidrage til igangsættelse af kulturelle aktiviteter i landdistrikterne (igen < 3.000 indbyggere).

I forbindelse med tilskudsordninger under Fødevarerektoren, kunne det være ønskeligt om der ligeledes blev mulighed for producenter at søge tilskud til investeringer uden at det drejer sig om en ny teknologi.

III. Hvilken rolle skal de lokale aktionsgrupper og LEADER-metoden spille i fremtiden?

De lokale aktionsgrupper er vigtige aktører ifm. udviklingen i landdistrikterne og bør spille en vigtig rolle i fremtiden og hvis det er muligt, ville det være ønskeligt at der blev tildelt en større budgetramme til de enkelte lokale aktionsgrupper.

Derudover burde der arbejdes på andre finansieringsformer for de lokale aktionsgrupper i mellemkommuner, idet de står overfor en stor udfordring for at opnå en kommunal medfinansiering til de projekter, som de ønsker at igangsætte.

Det er vigtigt at de lokale aktionsgrupper har et godt samarbejde med kommunerne – men det er ligeledes meget vigtigt at de ikke er infiltreret i kommunerne, men fungerer selvstændigt.

I forhold til de lokale aktionsgrupper, så er det også vigtigt at reglen omkring byer med mindre end 3.000 indbyggere. Emnet 'Hvad er et landdistrikt' har været et stort diskussionspunkt i forhold til opstarten af de lokale aktionsgrupper ifm. opstarten af Landdistriktsprogrammet 2007-2013.

IV. Hvordan kan vi forbedre metoderne til at evaluere landdistriktspolitikens effekter uden samtidig at lægge en alt for stor byrde på tilskudsmodtagernes skuldre?

Det kunne være end god idé at digitalisere ansøgningsmaterialet, således at de effekter m.m. som bliver indikeret i ansøgningskemaerne automatisk bliver hentet, når ansøger / tilskudsmodtager skal afrapportere for at få udbetalt tilskuddet.

Det samme kunne være en løsning i forhold til opstillingen af afholdte udgifter (bilag 2 ifm. udbetaling af tilskud).

I den sammenhæng kunne det være ønskeligt at LAG Koordinatorerne har adgang til systemet for de ansøgninger, hvor de er rådgiver, således at LAG Koordinatoren kan hjælpe dem inden den endelige afrapportering – ligesom det foregår nu.

C. Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?

I. Hvordan kan landdistriktspolitikken administreres bedre?

Ressourceeffektiv administration må være ordet. Som beskrevet ovenover, så ville en digitalisering af ansøgningsmaterialet hjælpe med at administrere landdistriktspolitikken bedre:

1. Ansøger registrerer ansøgningen direkte på internettet
2. Sagen får automatisk det nødvendige sagsnr. hos FødevarerErhverv
3. LAG koordinator rådgiver og hjælper ansøger der hvor materialet ikke er i orden ift. registreringen.

4. Når materialet er endeligt i orden og LAG koordinator har sagsbehandlet materialet trykkes OK til endelig behandling hos Fødevarerhverv.
5. Hos Fødevarerhverv skulle sagsbehandlingen på den måde blive hurtigere.

Og så ville det måske være en idé at decentralisere opgaverne, således at der ikke er så mange sagsbehandlere på én sag.

En løsning kunne være at uddanne de LAG Koordinatorer, som arbejder for de enkelte lokale aktionsgrupper, således at de kan klare sagsbehandlingen, og at Fødevarerhverv i princippet blot skal trykke "Go" ifm. den endelige godkendelse.

II. Hvordan kan landdistriktpolitikken koordineres bedre med andre fonde og politikker for at sikre en sammenhængende indsats i landdistrikterne?

I forbindelse med koordineringen af landdistriktpolitikken med andre fonde og politikker, kunne det være ønskeligt at der var større samarbejde mellem eksempelvis de forskellige ministerier, som arbejder med landdistrikterne.

Derudover kunne det være ønskeligt at der er større fokus på samspillet ift. de udviklingsprogrammer, som er igangsat, eksempelvis Blomstrende Landsby, som understøtter den basale landdistriktsudvikling ift. de politikker (visionsplaner, udviklingsplaner eller hvad de nu bliver kaldt) i de enkelte lokalsamfund.

Det kunne ligeledes være ønskeligt at intensivere samarbejdet med andre fonde, som arbejder indenfor landdistriktsområdet - hvor partnerskabsprojekter kunne være en indgangsvinkel. Dette foregår jo allerede ved Realdania, Lokale- og Anlægsfonden, Friluftsrådet, SNS m.m.

I forhold til landdistriktpolitikken og landdistriktsprogrammet bør der her igen tænkes på at der hovedsageligt bør tænkes på områder med < 3.000 indbyggere og at projekterne bliver startet op iht. bottom up processen – dvs. af lokale borgerforeninger m.m.

Det kunne ligeledes være ønskeligt at LAG Koordinatorerne fik den nødvendige uddannelse til at rådgive ansøgerne om de muligheder der er. Der kunne eventuelt etableres et uddannelsesforløb for LAG koordinatorer, når de bliver ansat til at varetage rollen.

Det kunne også være ønskeligt at der blev etableret et nationalt system, hvor det er muligt at finde de forskellige fonde m.m.

III. Hvordan sikres enkle regler og udførelse af landdistriktpolitikken uden at gå på kompromis med formålene og en forsvarlig forvaltning af offentlige tilskudsmidler?

Se punkterne I. & II.

Bidrag fra LAG Ringkøbing-Skjern

LAG Ringkøbing-Skjern's kommentarer til

Offentlig debat om EU's landdistriktpolitik efter 2013

Der foreslås en smidigere sagsbehandling med en mere lempelig administration af mindre

projekter med tilsvarende lille økonomi.

Det foreslås, at fastholde rummeligheden i bekendtgørelserne, da det giver de lokale udviklingsstrategier gode muligheder for at tilpasse sig til de enkelte områders særlige behov.

Det foreslås, at man, i de tilfælde, hvor det er relevant, i offentlig forvaltning screener dagsordener og lovstof for "effekter på landdistrikterne".

Det foreslås, at der ændres i fordelingen af landdistriktsmidlerne, så en højere procentdel tilfalder arbejdet med udviklingen af landdistrikterne – herunder LAG.

Det foreslås, at man i et ressourceperspektiv genovervejer, hvorledes effektmålinger rent faktisk kan være med til at påvirke potentielle effekter i en positiv retning, så det ikke blot bliver en ekstra ressourcekrævende administrationsgang uden de store effekter.

Bidrag fra Dansk Skovforening

Vedr.: EU's landdistriktspolitik efter 2013

I mail af 11. maj 2010 har Fødevarerhverv anmodet Dansk Skovforening om at deltage i debatten om fremtiden for EU's landdistriktspolitik efter 2013. Bidragene skal være Fødevarerhverv i hænde senest den 26. maj kl. 12.00.

Skovforeningen takker for denne mulighed, men foreningen havde gerne set en længere høringsfrist, da det samlede sagsområde og samspilsmulighederne mellem de enkelte elementer er komplicerede. Vi vælger derfor at se det som en første mulighed for at bidrage med tanker og forslag og ser frem til en fortsat konstruktiv dialog om programmet for den kommende periode.

Fødevarerhverv ønsker bemærkningerne bygget op omkring følgende tre debatspørgsmål:

- A. *Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?*
- B. *Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?*
- C. *Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?*

Skovforeningen vil i sine bemærkninger have fokus rettet mod de emneområder og ordninger, der vil kunne få betydning for skovbruget og skovbrugets rolle i landdistriktsammenhæng i bred forstand, men ser sig ikke i stand til at bidrage med input til samtlige de ønskede områder samt underspørgsmål hertil.

Skovforeningen har tilbage i 2004 såvel til Fødevarerministeriet som til Miljøministeriet fremsendt en rapport fra en nedsat arbejdsgruppe om en modernisering af Landdistriktsprogrammet. Mange ideer heri vil kunne danne udgangspunkt for den kommende revision.

A. Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?

Landdistriktspolitikken skal efter Skovforeningens opfattelse bidrage til udviklingen – og dermed aktiviteten – i landdistrikterne, herunder skal landdistriktspolitikken særligt spille en stor rolle i bevaringen af og udviklingen af landets naturværdier.

Dette vil nemlig skabe mere attraktive levevilkår på landet – og dermed kunne være medvirkende til at øge bosætningen, der igen vil øge aktiviteten.

Landdistriktspolitikens indplacering i EU's fælles landbrugspolitik øger fokus på omstillingsprocessen i landdistrikterne. Hér er landdistriktspolitikken et væsentligt værktøj.

Der er imidlertid behov for at se den samlede opgaveløsning meget mere integreret end tilfældet er i dag, hvor ordningerne er meget arealspecifikke. Man ser således ikke på de synergieffekter, der kunne opstå, hvis forskellige arealkategorier kunne indgå i samme projekt, der endog kunne fokusere på tiltag inden for større samlede områder. Som ordningerne er indrettet i dag, er det isolerede konkrete arealer (markblokke), som ordningerne er rettede imod.

Og på samme måde som flere 100 års skovpolitik i Danmark har haft som formål – og fokus på - at kunne producere værdifulde råvarer samtidig med varetagelsen af naturformål og landskabelige værdier, skal landdistriktspolitikken kunne bidrage til opnåelsen af samme flersidige formål i landdistrikterne

De seneste 20 års skovlovgivning har haft stadigt stigende fokus på en integrering af disse flersidige hensyn i en bæredygtig naturforvaltning.

Landdistriktspolitikken skal kunne understøtte disse formål.

B. Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?

Det altovervejende synspunkt, som Skovforeningen skal fremføre under dette punkt er, at skovbruget ikke i den hidtidige danske gennemførelse af landdistriktspolitikken er blevet betragtet som et selvstændigt erhverv, der kan bidrage til løsningen af mange samfundsmæssige ønsker – dels i landdistriktssammenhæng, dels i form af natur og miljøgoder.

Skovbruget skal derfor – i lighed med den landdistriktspolitik, der er blevet gennemført vore nabolande – betragtes som et selvstændigt fokusområde inden for de samlede rammer.

Skovforeningen har eksempelvis tidligere søgt at overbevise FødevarerErhverv om - med henvisning til hjemlerne i Landdistriktsforordningen - at alle de tidligere danske skovordninger i henhold til skovloven falder 100% ind under forordningens formål og bestemmelser. Uden held i den efterfølgende gennemførelse. Og Skovforeningen er kommet med forslag til en lang række andre fokusområder, der ikke var indeholdt i skovloven. Uden held.

Skovbruget er således i den danske gennemførelse blevet behandlet meget stedmodeligt og kun – de steder hvor skovene dog er medtaget – betragtet som en natur- og miljøforanstaltning. Ikke som et erhverv, der selvstændigt kan bidrage positivt i landdistriktssammenhæng.

Dette har medført en lang række u hensigtsmæssigheder – og i en lang række tilfælde – udelukket skovbruget fra at bidrage til landdistriktsudviklingen.

Den valgte placering giver således efter Skovforeningens opfattelse en lang række problemer for erhvervet og erhvervets muligheder for at benytte ordningerne.

Skovforeningen har eksempelvis gentagne gange forsøgt – såvel over for FødevarerErhverv som

over for Skov- og Naturstyrelsen – at få den siden 1989 eksisterende løvskovstøtteordning med i en brugbar version i programmet. Uden held.

På grund af skovordningernes placering under natur- og miljøprojekterne, hvor der ikke må være produktive tiltag – skal plantetallet i løvtrækulturerne holdes så lavt, at der ikke kan etableres kvalitetsbevoksninger af løvtræ. Og dermed er anvendelsen af ordningen værdiløs, da et væsentligt incitament hos skovejeren dermed er fjernet.

Skovbruget skal således ikke kun indplaceres i projektgruppen natur- og miljøprojekter med de tilskuds- og udviklingsmæssige begrænsninger, der ligger heri.

Skovbruget har mange bud på foranstaltninger inden for akse 1 (forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne), der kan understøtte en samlet landdistriktspolitik. Under denne akse vil der kunne ydes tilskud til elementer, der – i modsætning til vilkårene under natur- og miljøprojekterne – kan bidrage til en egentlig produktion. En produktion, der samtidig kan give store naturværdier.

Med finansloven for 2010 fjernedes imidlertid al national støtte til skovordningerne, herunder til bæredygtig skovdrift (med undtagelse af Natura 2000-beskyttelsen), produktudvikling og udvikling af mere miljømæssige produktionsformer inden for juletræs- og pyntegrøntproduktionen, hvorved landdistriktsprogrammet - alene på denne baggrund – har udspillet sin rolle.

Skovforeningen skal hér kort gennemgå de tidligere ordninger og disses indplacering landdistriktsprogrammet:

Løvtræstøtteordningen

Siden 1989 har vi i Danmark haft en tilskudsordning, der fremmer anvendelsen af løvtræer i Danmark. Princippet er, at den private skovejere for udbetalt meromkostningen ved at etablere en dyrere løvtrækultur i stedet for en nåletræskultur.

Da skovbrugsordningerne i sin helhed er placerede under natur- og miljøordningerne, må der ikke udbetales tilskud, der har med traditionel produktion at gøre. D.v.s., at udbetaling af tilskud til etablering af løvtræklaturer, skal resultere i kulturer, der ikke har et produktionssigte. For at sikre dette i ordningen, sættes antallet af planter pr. ha så lavt, at det ikke kan resultere i kvalitetsbevoksninger. Forholdet forværres af, at ejeren ikke for egen regning må plante flere træer pr. ha. En suppleringsplantning, som ville kunne føre til en bevoksning af acceptabel kvalitet.

Under landdistriktsforordningens Akse 1 er der imidlertid foranstaltninger, der ville kunne sikre en tilplantning, der vil kunne føre til kvalitetsproduktion i løvtræ. Eksempelvis indeholder forordningens artikel 27 en sådan mulighed. Artiklen indeholder en egentlig investeringsstøtte under overskriften ”Forbedring af skovenes økonomiske værdi.”

Skovforeningen har derfor tidligere søgt Fødevarerhvervs opbakning til, at løvtræstøtteordningen kunne etableres med følgende hjemmel i forordningen, der i uddrag lyder:

”... ydes tilskud til investeringer i skove:

- a) der foretages for at opfylde forpligtelser, som er påtaget i henhold til den i artikel 36,

litra b), nr. v), omhandlede foranstaltning [Skovforeningen: ”betalinger for miljøvenligt skovbrug] eller andre miljømålsætninger

b) der forøger det pågældende områdes skoves og træbevoksede arealers herlighedsværdi for offentligheden.”

Uden held.

Tilskud til § 25 skov

I skovloven er der åbnet mulighed for tilskud til sikring af biologisk særlig værdifuld skov, såkaldt § 25 skov. Der er tale om en frivillig aftaleordning, hvor en skovejer fraskriver sig muligheden for at konvertere de omhandlede bevoksninger til nåletræ, ligesom der vil blive fastsat særlige krav til foryngelsesmåder og forbud mod anvendelsen af pesticider og gødskning.

Ordnningen var tiltænkt som et væsentligt bidrag til at standse tilbagegangen i biodiversiteten, da sådanne §25-bevoksninger findes overalt i landet – og således ikke kun inden for de udpegede Natura 2000 områder, hvor der er en EU-medfinansiering af gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger.

Natur- og miljøprojekter

FødevarerErhverv har meddelt, at skovbruget ikke kan være med i landdistriktsprogrammets tilskudsordning til natur- og miljøprojekter (bortset fra de egentlige skovordninger i henhold til skovloven, som så sidenhen er blevet fjernet fra finansloven).

Eksempelvis har FødevarerErhverv i et brev til Skovforeningen bl.a. skrevet følgende:

”I forslaget til Landdistriktsprogram 2007-2013 blev hjemmel til at yde støtte til bæredygtig skovdrift oprindeligt placeret i sammenhæng med ordningen om miljø- og naturprojekter. I forbindelse med godkendelse af landdistriktsprogrammet blev den nævnte hjemmel til støtte til skov på anmodning fra Kommissionen flyttet og placeret som en selvstændig indsats i programmet sammen med de øvrige skovforanstaltninger, idet Kommissionen ikke tillod at kombinere landbrugs- og skovbrugsstøtteaktiviteter i samme ordning. I det godkendte landdistriktsprogram omfatter afsnit 5.2.2.8 om ikke-produktionsfremmende investeringer i forbindelse med beskyttelse af miljø, natur og dyrevelfærd derfor udelukkende foranstaltninger, der falder ind under artikel 36, litra a, nr. vi, og artikel 41 i Rådets forordning 1698/2005. Det vil sige foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer. Bekendtgørelsen om tilskud til natur- og miljøprojekter indeholder ikke en definition af landbrugs- og naturarealer. Afgrænsningen af landbrugs- og naturarealer sker inden for rammerne af RFO nr. 1698/2005 og det godkendte landdistriktsprogram. Landbrugs- og naturarealer omfatter således hverken skovarealer eller eksisterende vandløb og søer. Afgrænsningen af tilskudsordningen udelukker derimod ikke etablering af nye vådområder og søer ligesom naturarealer som moser m.m. ikke er udelukket.”

Der er ikke en rimelig afgrænsning af de tilskudsberettigede projekter, idet der kan tænkes mange natur- og miljøprojekter, der med fordel ville kunne bidrage positivt til opfyldelsen af landdistriktsforordningens formål.

Skovforeningen skal endvidere pege på, at tilskudsordningerne inden for natur- og miljøprojekterne ofte bør tilrettelægges på en sådan måde, at der kan sikres ejeren et positivt dækningsbidrag ved projektets gennemførelse.

Der kan hér være tale om projekter, der ikke ellers vil blive udført, idet ejendommenes ansatte først beskæftiges med arbejdsopgaver, der sikrer ejendommen en indtjening. Med den ekstensivering af arbejdsindsatsen, der i en årrække er sket på stort set alle skovejendomme, er der ikke ressourcer til at beskæftige sig med opgaver, der ikke give en indtjening til ejendommene.

Landdistriktsprogrammet skal derfor som grundlæggende ide acceptere, at produktion af naturværdier er en vare, og at produktionen sker på et marked, hvor der er en markedspris for de enkelte projekter/ejere. Mange projekter gennemføres ikke blot fordi der kan ydes et tilskud til de forbundne omkostninger ved projektets gennemførelse.

Etablering af et frit marked for produktion naturværdier, hvor samfundet definerer, hvilke varer, de efterspørger, er én måde at finde den rette markedspris. Lodsejerne kan herefter byde ind på konkrete projekter, og samfundet kan vælge de projekter, hvor man får mest for pengene.

Vore nabolande

Skovforeningen skal anbefale FødevarerErhverv at skele til, hvordan skovbrugets muligheder i landdistriktssammenhæng er udnyttet i vore nabolande – især i Sverige og i Finland.

Hér vil der kunne findes stor inspiration til, hvorledes skovpolitikken kan understøttes mere aktivt af landdistriktspolitikken.

Det kommende skovpolitiske udvalg

Skovforeningen skal til slut blot pege på, at der i forbindelse med arbejdet i det skovpolitiske udvalg, som Regeringen netop står over for en nedsættelse af, vil kunne fremkomme forslag på en lang række områder, hvor landdistriktspolitikken vil kunne virke understøttende på skovpolitikken.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at fremkomme med bidrag til dette område.

C. Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?

Skovforeningen har ikke detaljerede bud til forbedring af dette punkt, da foreningen ikke har den fornødne viden dels om de EU-krav, der stilles, dels om FødevarerErhvervs interne administration og herunder sammenhængen med andre offentlige myndigheders administration.

Set fra et brugersynspunkt er det dog vigtigt, at administrationen tilrettelægges på en sådan måde, at bureaukratiet ikke får den enkelte lodsejer til at afstå fra at benytte sig af ordningerne. Så kan alle programmets muligheder og opfyldelsen af de formelle lovgivningsmæssige krav vise sig ikke at føre til det ønskede resultat.

For ejerne skal der derfor være en let og overskuelig ansøgningsprocedure og efterfølgende en mulighed for - med minimal administrativ indsats – at kunne fremlægge den fornødne dokumentation. Ejerne skal således ikke betragte den administrationsbyrde, der nødvendigvis må pålægges denne, som prohibitiv for at ordningerne benyttes.

En effektiv ordning bør derfor kunne opfylde følgende krav og forudsætninger:

- klare og entydige målsætninger fra offentlig side
- klare og entydige regler for prioritering af projekter
- respekt for den private ejendomsret
- initiativet til at lave aftaler skal ligge hos den enkelte lodsejer – gerne som reaktion på myndighedernes ønsker. Det er vigtigt fordi samfundet derved får en positiv medspiller så lokal specialviden indbygges i projekterne og så projekterne kan gennemføres billigere end tvangsmæssige foranstaltninger med lokal modstand.
- mulighed for at udarbejde større, samlede planer omfattende en enkelt eller en gruppe af ejendomme.
- ubureaukratisk sagsgang, herunder arbejdsform
- løbende evaluering af ordningen

Med venlig hilsen

DANSK SKOVFORENING



Hans M. Hedegaard

Bidrag fra Arne H. Hansen

Vedr. offentlig debat om fremtidens landdistriktspolitik.

Tak for at vi bliver inddraget i den fremad rettede politik.

Jeg er i dag formand for Lag Varde og vi har haft god glæde og stor udbytte af politikken som kører frem til 2013.

Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik:

Stabilisering og øget bosætning samt bedre levevilkår

Hvordan kan landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive.

Ved at informere og synliggørelse af ordningen.

Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres.

Hurtig sagsbehandling, acceptere større budget afvigelser.

Vedr. budget afvigelser. Perioden fra at den lokale Lag har givet tilsagn og indtil projektet er færdig kan de alm. markeds priser på tjeneste og service ydelser godt svinge meget i både op og ned ad gående retninger. Jeg synes ikke 10 % afvigelse er meget. Afvigelsen kunne godt være +/-

20-25%.

Jeg ser frem til et fortsat godt og konstruktiv samarbejde.

Der skal være en aktiv landdistriks politik med økonomiske midler som vi ser det i dag. Jeg håber at ordningen forlænges til 2021.

Bidrag fra Ejnar Sørensen

Offentlig debat om fremtidens landdistriktspolitik

Forslag

1. *Hvad skal formålene være med fremtidens landdistriktspolitik?*

Formålet skal målrettet være at skabe arbejdspladser og konkurrencedygtige virksomheder med basis i de fagområder, som det enkelte område er god til.

Herunder et underskov af underleverandører og nichefremstillinger.

2. *Hvordan skal landdistriktspolitikens instrumenter gøres mere effektive?*

Landdistriksinstanspolitikens instrumenter skal effektiviseres ved, at der målrettet sættes på tilskud til produktudvikling, tilskud til investeringer til byggeri, anskaffelse af produktionsudstyr til fremstilling af de produkter, der skal fremstilles på den aktuelle virksomhed samt tilskud til træning af de mennesker på virksomheden, der skal fremstille de aktuelle produkter, således at der sikres varige arbejdspladser.

Som supplement til samfinansiering med tilskuddene oprettes fonde bestående af attraktive lån (EIB/staten, garantier overfor pengeinstitutter og factoringordning med kreditvurdering og fakturakøb.

Ildsjælene i området skaber selv de kulturelle oplevelser, som de ønsker at deltage i.

3. *Hvordan kan administrationen af landdistriktspolitikken forbedres?*

Administrationen skal foregå centralt således, at der ikke kan dyrkes særinteresser.

Administrationen skal varetages af folk, som virkelig går ind for, at ovennævnte formål skal realiseres og opnå succes. Der skal være løbende indsendelse af projekter og beslutningskomiteen skal mødes, hver måned for at foretage afgørelsen af ansøgningerne, således at der er dynamik bag landdistriktprogrammet.

Der skal i komiteen være villighed til at tage risici. Risici bør belønnes.

Med venlig hilsen

Ejnar Sørensen

Virksomhedsrådgiver

Tlf. + 0045-8680021

Bidrag fra Randi Lintrup

Til Fødevareministeren,

Følgende bliver bragt som læserbrev i forbindelse med debatten i Køge Kommune. Det har nok din interesse:

Fortsat udvikling i landdistrikterne kræver aktive landsbymiljøer MED skoler

EU-kommissionen har åbnet for en debat om fremtidens landdistriktpolitik. Fødevareministeren opfordrer befolkningen til at deltage i debatten. Der er endda sat 7,6 milliarder kroner af til at støtte udvikling i de danske landdistrikter via investeringer i miljøteknologi, bedre miljø, naturpleje, kulturelle aktiviteter og udvikling af virksomhederne.

Jeg tror, det kunne være en fremragende idé, hvis vi prøver at søge nogle af disse midler til at overbevise beslutningstagerne (i bl.a. Køge Kommune) om, at de små landsbyskoler er vigtige for at fastholde aktive folk i landdistrikterne.

Hr. fødevareminister, jeg vil gerne give mit besyv med:

Lad være med at lukke vores landsbyskoler! Vores lokalmiljø uddør med skolernes lukning og aktive, ressourcestærke mennesker tvinges ind i byerne!

I Køge Kommune raser der for tiden en hed debat, idet et omstridt spareforslag peger på en lukning af hele 3 landsbyskoler og en lang række andre vidtrækkende tiltag. Byrådet skal tage stilling til forslaget d. 25. maj, og vi håber inderligt at det forkastes.

Kopi sendt til Fødevareministeren

Læs mere på www.landdistriktsprogram.dk

Med venlig hilsen

Randi Lintrup

Overdrevsvejen 65

Lellinge

4600 Køge

Vedr. Landdistriktpolitik

Nedenstående brev har været bragt i dagbladet Politiken for 8-14 dage siden. Overskriften var dog ændret til "Støtte til København":

Bidrag fra Otto Hansen

Størst landbrugsstøtte til København

Otto Hansen, Langskovvej 14, 8370 Hadsten.

I debatten om manglen på arbejdspladser i Udkants-Danmark kan det måske være relevant at se på, hvorfra den simple kontrol af EU-støtten til landbrug formidles. Den største af alle modtagere af EU-midler er nemlig Landbrugsstøttekontoret i Nyropsgade, Kbh. V., der med ca. 100 ansatte må formodes at skulle aflønne med 40-50 mio. kr. om året. Skønsmæssigt 300-400 personer i Københavnsområdet må således antages at være afhængige af EU-støtten. Selv om man nok vil forsvare sig med, at selve forvaltningen af støtteordningerne betales af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Hvorfor ligger et kontor, som forvalter og kontrollerer landbrugsstøtten på et forholdsvis simpelt bogholderiniveau, ikke i et arbejdsløshedsplaget udkantsområde som Nordjylland eller Lolland? Trafikken ind og ud af København ville reduceres tilsvarende.

Med venlig hilsen

Otto Hansen

Kopi: LAG Favrskov

Bidrag fra Birte Skovbjerg

Offentlig debat om fremtidens landdistriktspolitik.

Forslag:

Giv de folk der har fast bopæl i "udkantsdanmark", en lavere skatteprocent, der kan mærkes!

Det ville være noget der gav effekt. Og noget folk kan/vil forholde sig til.

Det at der "pumpes" penge ud til så det ene, og så det andet, er godt nok!
Udmerket!!

Men hvis nu "udflytter-Jensen" ikke lige er dem, der kunne tænke sig at gøre brug af de gode "tilbud" der "pumpes" penge i.

Ja, hvad glæde har de så af det. Hvorfor skulle de så lige flytte -hel derud-?

Der vil være en mer-udgift forbundet med at bo på landet, bare spørg en børnefamilie, der bor derude.

Hvorimod det, at kunne se en direkte skattefordel ved at flytte på landet; ja se, det ville være en hel anden sag.

I dagens Danmark må det teknisk kunne lade sig gøre at give "udkantsdanmark" en lavere skatteprocent!

En mening og en hilsen fra en der har boet -herude- altid!

Birte Skovbjerg
Møllehøjen 5, Fåborg
6818 Årre
bg-skovbjerg@hmnet.dk

75195171

mobil -Birte 20285713

Bidrag fra Anna Bodil Hald, Natur og Landbrug

Hvis jeg skulle bo på landet, så skulle der være mere natur og bedre naturforvaltning. Enge, overdrev mv. græsses ikke længere, men gror til i højt voksende næringsbegunstiget. Vejkanter er oppløjede eller gødskede og har kun få plantearter tilbage. Stendiger og jorddiger er overgroet med stor nælde – hvis disse naturelementer da ikke er fjernet.

Og så er man nødt til at gå på de støre veje, hvis man vil rundt i landskabet. Ingen rundture på stier, ingen markveje mv. for rundture.

Vandet i vældmoserne er forsvundet på grund af markvanding og dræning.

Der lugter af gylle.

I gamle dage tog jeg ofte på ferie på landet med min familie. Vi har cyklet og vandret Danmark tyndt. Det har vi ikke så megen lyst til mere. Så vi ser på landbrug i Albanien mv. eller tager til fjeldet i Norge.

Venlig hilsen

Anna Bodil Hald

Pilevænget 7, 3500 Værløse

44 44 09 18 / 21 42 23 30

Natur & Landbrug arbejder med naturforvaltning - til gavn for naturen

www.natlan.dk

Bidrag fra Johnny Speiermann

Hej

Jeg har med interesse læst artiklen "Hvordan skaber vi mere liv på landet?" på <http://www.fvm.dk/Default.aspx?ID=18486&PID=165776&NewsID=6077>.

Jeg kan se, at der er afsat over 7 milliarder til projektet til at støtte udvikling i de danske landdistrikter.

Det er på sin vis tragikomisk læsning i forhold til, at vi i vores landsby Lellinge som mange andre i øjeblikket er i gang med at kæmpe for at bevare vores landsbyskoler. I Køge Kommune er der forslag om lukning af 3 landsbyskoler - et af argumenterne er, at det vil styrke fagligheden i undervisningen. Det gør så blot det hele ekstra tragisk, når man i skolernes kvalitetsrapporter kan læse, at eleverne i vores skole faktisk klarer sig bedre end gennemsnittet for kommunen.

Samtidig har vi en meget aktiv idrætsforening i Lellinge, så vi sørger allerede for rigtig meget liv på landet.

Hvis vores skole lukker, så lukker idrætsforeningen også inden for kort tid, og vi er mange, der er ret sikre på, at forudsætningerne for at skabe et (leveværdigt) liv på landet slet ikke eksisterer længere.

Så jeg er bange for, at de 7 milliarder får svære vækstbetingelser i de danske landdistrikter i de kommende år - i sammenligning er der en forventet besparelse på 3 millioner ved at lukke vores skole, hvilket dog er langt fra realistisk.

Mange hilsener

Johnny Speiermann

Grønnevej 10

4600 Køge

Bidrag fra Lars Erik Sten Jensen

Der er ned igennem Europa åbnet op for biogas-produktion. Sådan at forstå at der gives tilskud til den el der produceres via biogas.

Dette ville kunne skabe arbejdspladser på landet ved at gøre mindre landbrug mere rentable.

Den overordnede ide skal ikke være at skabe kæmpe store anlæg men derimod mange små elproducenter.

Med venlig hilsen

Lars Erik Sten Jensen
Plantedirektoratet Odense

Tlf: 2554 7668/6647
Email: laje@pdir.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet

Skovbrynet 20, 2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 26 36 00, Fax 45 26 36 10, e-mail pdir@pdir.dk, www.pdir.fvm.dk

Bidrag fra Finn Minet

Situationen:

Som ejer af en mindre landejendom (11 ha) beliggende i et fredet område med landbrugsstatus, kæmper jeg en kamp med Fredningsnævnet og Dansk Naturfredningsforening om at få lov til at modernisere de gamle og faldefærdige bygninger. Jeg har brugt over 3 år (og dkk 100.000 til arkitekt) på at få lov til at bygge en ny stald (200 m²) og et maskinhus (175 m²) samt en mindre udvidelse af stuehuset.

Fredningsnævnet har endelig godkendt stalden men ikke maskinhuset, trods det at jeg har nye maskiner for over dkk 600.000, der lider skade af at stå ude hele året. Det er ligesom om, at man gør alt hvad man kan for at jage folk væk fra landet!

Mit projekt:

Er at sælge mit byhus og flytte ud på gården, som jeg gerne vil modernisere moderat. Endvidere er det min plan at drive et hobbylandbrug samt have mit kontor på adressen. Det kunne betyde, at vi kunne have en mindre beskæftigelse af 3-4 personer samt bolig for to generationer. Jorden er kun egnet til afgræsning, som sker med et dyrehold af 36 får og 5 heste. Jeg har også planer om en gårdbutik og/eller bed & breakfast. For mig giver det god mening med en masse forskellige aktiviteter, som skaber liv på landet, men det synes som om at Dansk Naturfredningsforening kan forsinke og fordyre et sådant projekt i en grad, så at man til sidst må opgive at gennemføre det.

Efter tre år og behandling af Naturklagenævnet har jeg endelig fået medhold i det ansøgte bortset fra en maskinhal. Men alligevel vælter det ned med bureaukratiske regler og forordninger fra EU, Kommunen og Staten, blot fordi man ønsker at bo på landet og ikke i byen.

Forslag:

Iværksætterhjælp (finansiel og administrativ) til byfolk, der ønsker at bosætte sig på landet og drive et kombineret landbrug og andet erhverv. Et toptunet bredbåndsnet er også et must for livet på landet.

Med venlig hilsen / Best regards,
Finn Minet

Aalstrupvej 60
Amstrup
8300 Odder

finn@minet.dk
telf 2331-0987

Bidrag fra Christina, Frederikslund Gården

Hej Fødevarerministerium

Lidt til den opfordret debat:

Med familien har vi nu i rigtig mange år boet på landet, og derfor vil jeg give nogle gode råd videre.

Hvad skal bevares på landet?:

Dette punkt er svært, for det er virkelig hårdt at bo på landet. Der bliver sprøjtet gift lige op og ned af ens bolig, så man må holde børnene inde flere dage af gangen. Herudover bliver der i ca. ¼ af året sprøjtet med gylle, som efterhånden ikke bare luft forurener, men er blevet direkte farlig med både tungmetaller, antibiotika, resistente bakterier, mere end 100 forskellige mikrobiske patogener, som mennesker kan blive syge af, inklusive salmonella, streptococci, kryptosporidium og giardia (hvilket også er en del af forklaringen på, at børn, der er vokset op på en moderne industriel svinefarm, har mere end 50% større risiko end andre børn for at blive astmatikere). Nu forlyder det også om misdannede børn. Man får ondt i hovedet, halsonde, rindende øjne, det er forfærdeligt.

Desuden er det langt fra alt dette grisemøg, der er grisemøg, for det består af alt, hvad der mere eller mindre tilfældigt falder ned gennem en stalds tremmegulv, herunder, men langt fra kun: dødfødte grise, efterbyrd, døde smågrise, opkast, blok, urin, injektionsprøjter, lækkende dunke med insektgift, hår, puds, sommetider endda lemmer eller andre kropsdele.

Hvad skal ændres?

Ja, her er heldigvis meget at foreslå! ☺ Landbrugene skal gøres mindre, naturen skal have en reel chance og biodiversiteten skal plejes. Vi skal hjælpe bie og andre insekter, vi skal lade være med at sprøjte gift ud over det hele, så fuglene også har en chance, vi skal dyrke jorden 100% økologisk eller endnu bedre biodynamisk. Der skal laves natur bæltter / dyrkningsfrie zoner på 10 meter mellem markerne og op til vandløb eller veje. I disse zoner kan man lave sammenhængende stisystemer, lave naturbæltter til bier, fugle, pindsvin og ikke mindst til den truede art – haren! Lavbundsgræs skal tages ud af drift. De danske landmænd modtager ca. 7 milliarder kroner om året i direkte støtte. Halvdelen af dette beløb bruges i stedet til naturpleje, økologi, miljø- og naturordninger.

Danmark er det hårdest udnyttede landbrugsland i verden. Vi skal have mere natur. 28 millioner grise er alt for meget, det skal bringes ned på et rimeligt niveau som kan balancere – dvs. ca. 12 millioner.

Her dufter på landet – ikke som alle siger for tiden ”at der stinker på landet”, det er udelukkende fordi alle de svinefabrikker forpuster vores landluft, der kan dufte på landet. Ingen vil bo i den stank og blive udsat for al den gift.

Mindre landbrug giver flere arbejdspladser.

Hvis her ikke stinker og er giftigt at bo på landet, vil flere højtuddannede også blive tiltrukket af livet på landet, og skabe mindre virksomheder såsom arkitekt, håndværk, marketing, netbutikker, æbleplantager, CSA landbrug, fællesskaber og meget mere.

Mvh Christina
Frederikslund Gården,
Frederikslundvej 60,
5390 Martofte
Denmark
Telf. 2073 0855

Bidrag fra Klaus Koch

Den megen debat om udkantsDanmark kunne godt bruge den idé at ophæve reglerne om bopælspligt. Først og fremmest sådan som kommunerne de fleste steder administrerer en sådan regel (for at sikre sig skatteydere, hvilket havde større betydning, da der var tale om meget små kommuner). Også landbrugslovens regler herom kunne lempes (i stedet for som fornylig at blive strammet fra 8 til 10 år med den skrappeste pligt).

Hvis vi vil undgå, at der står tomme huse og forfalder og er usælgelige, skal vi (som Svenskerne) tillade at folk, der kan betale, må købe disse huse. Sådanne købere har typisk også råd til og lyst til at holde husene vedlige. Og helt ærligt. En beboer som bruger et landhus som sommerhus 15 -25 % af al tid giver et bedre indtægtsgrundlag lokalt end et tomt, forladt og forfaldent hus, som det offentlige må ofre midler på at fjerne.

Venlig hilsen
Klaus Koch
Røsnæsvej 398 B
4400 Kalundborg